

Joan Brossa i Cuervo (Barcelona, 1919-1998)

De família menestral, als 17 anys hagué d'anar a la guerra on començà la seva carrera poètica. Als anys quaranta, gràcies a la coneixença de J.V.Foix, Joan Miró i Joan Prats, s'introduí en el surrealisme. Els seus primers contactes i amistats foren bàsicament artístics. Fou cofundador de les revistes *Algol* (1947) i *Dau al Set* (1948) i col·laborà assíduament amb artistes com Joan Miró, Antoni Tàpies, Eduardo Chillida o Frederic Amat, entre altres.

A partir de l'any 1950, la poesia de Brossa experimentà un tomb, gràcies a la coneixença del poeta brasiler João Cabral de Melo. La seva intenció fou més política i el trencament formal, absolut (*Em va fer Joan Brossa*, 1950). Aquest interès político-social també el manifestà Brossa en odes, sonets i obres de teatre d'una estructura més tradicional. Paral·lelament, la ruptura formal l'aconduí a una més gran conceptualitat i sintetització, evident en llibres de tombants dels seixanta (*Poemes civil*, *El saltamartí*), que ja contenien poemes visuals.

Aquest camí aconduí Brossa cap al món de la plàstica (poemes visuals i objectes). A partir de la primera exposició antològica a la Fundació Miró, *Joan Brossa o les paraules són les coses* (1986), les seves exposicions proliferaren arreu del món. A més, la seva poesia arribà al carrer, amb diversos objectes-escultures en espais públics, com el *Poema visual transitable* al Velòdrom de la Vall d'Hebron de Barcelona (1984). No obstant això, alternà aquesta dedicació plàstica amb la teatral (durant els anys seixanta la poesia escènica es decantà cap a les accions espectacle, ballets i monòlegs de transformació) i les formes poètiques més clàssiques (sextines).

L'experimentació que Brossa portà a totes les formes confirma la seva poètica: la concepció de la poesia com un joc. Però els mitjans foren ben diversos, ja que, per al poeta, l'evolució del temps exigia un reiterat canvi de formes i un procés de sintetització i visualització progressives. A partir de la sorpresa que suposà en el moment de la seva publicació *Poesia Rasa* (1970), Brossa s'imposà com una de les figures de la literatura catalana contemporània més interessants. Els reconeixements arribaren tard, però merescuts (Lletra d'Or 1981, Premi Ciutat de Barcelona 1987, medalla Picasso de la Unesco 1988, Premi Nacional d'Arts Plàstiques i de Teatre de la Generalitat 1992, 1998). Després de la seva mort accidental el desembre de 1998, s'ha constituït una Fundació, que porta el seu nom, a fi de difondre l'obra i l'esperit brossians.

Glòria Bordons

Barcelona, setembre de 2000